

UNITÁRIUS ÉLET

VIII. ÉVFOLYAM 1. SZÁM

1954. MÁRCIUS HÓ

DÁVID FERENC EMLÉK-ÉV Á H Í T A T.

Egyházköri Tanácsunk ezt az esztendőt Dávid Ferenc emlék-évnek nyilvánította. Ebben az esztendőben lesz ugyanis 375-ik évfordulója annak, hogy hitünk apostola, az emberi haladás tiszta lelkű, bátor harcosa mártirhalált halt. Ebben az esztendőben fokozott mértékben gondolunk Reá, akit különben soha el nem felejtünk. Történelmi személyiségét, tanításait, műveit és mártiromságát szélesebb körű tanulmányozás tárgyává tesszük.

Velünk együtt ezt teszik mások is, akik a haladás ügyét szívükön viselik. Dávid Ferenc ma már nemcsak a miénk, hanem felekezeti különbség nélkül mindazoké, akik egy összeomlott világ felépítésén fáradoznak, melyben egymás meggyőződését tiszteletben tartva békességben élhetnek együtt a különböző fajú, hitű és felekezeti emberek.

Történelmi szerepének egyetemes emberi jelentősége már régen a felekezeti korlátok fölé emelte a mi Dávid Ferencünket. Nevéhez fűződik a magyar nemzet egyik legnagyobb történelmi dicsősége, az 1568-iki tordai országgyűlés határozata, mely a lelkiismereti szabadság gondolatát akkor iktatta országos törvénybe, amikor az embereket meggyőződésükért más helyt a világon mindenütt üldözték, börtönbe, bitóra vagy máglyára juttatták.

Történelmi nagyságát ma már még azok is elismerik, akik különben az Ő nagy ellenfelének Mélius Péternek a hitét vallják. Egyik neves történészünk és akadémikusunk Dávid Ferencet „minden idők egyik legnagyobb és legeredetibb magyar szellemé”-nek nevezte.

A halhatatlanok halhatatlanságának egyik jele, hogy emléküket az idő el nem mossa, ellenkezőleg, az, amit korukat megelőzve tanítottak, amiért éltek és meghaltak, idők multával egyre időszerűbbé válik s így — ha a századok multán is — a történelmi igazolást megkapják. Így történt Dávid Ferencel is. Így lett az Ő történelmi szerepe, az emberi haladás érdekében vívott küzdelme, irodalmi tevékenysége, és mártiromsága az utóbbi időben akadémiai viták, drámai költemények és építő erejű regények időszerű tárgya.

Dávid Ferencben századok multán is lelki épüléssel ünnepeljük a felvilágosodás, és az emberi haladás apostolát. Azok közé a nagyok és halhatatlanok közé tartozott, akikről az Úr Jézus ezt mondá: „Boldogok, akik éheznek és szomjúhozzák az igazságot, mert ők megelégtetnek”.

Dr. Csiki Gábor

*Mindenható Isten, mennyei jó Atyánk!
Hála-telt szívvel vesszük ajkainkra
szent nevedet, s köszönjük Neked, hogy
szívünkbe oltottad az együvértartozás
szent érzéseit. Köszönjük Neked, hogy
megajándékoztál a Te legjobbjik gyer-
mekeddel a názareti Jézussal. Add meg
a mi számunkra szent lelkednek ere-
jét, hogy követni tudjuk Őt, aki az
üdvösségre vezető úton bennünket biz-
tosan vezet. Aldassék szent és nagy
neved mind örökké Amen.*

*„Szerelmesének álmában ád eleget”.
Zsolt. 127:2./b. vers.*

Szeretett Atyámfiai! A százhuszonhetedik zsoltár idézett verse és az azt megelőző vers is ha elolvassátok a Szent-írásból, egy csomó felsorolást tartalmaz az olyan emberi munka hiábavalóságáról amelyen nincsen rajta az Úrnak, a mi Istenünknek áldása és gondviselése. Istennek gondviselő szeretete nélkül hiábavalóvá válik az építés, az értékek megőrzésére irányuló törekvés, a fáradságos kenyérszerzés s mindennemű munkálkodó törekvés. Milyen kevesen tudják ezt! És milyen sokan vannak meggyőződve arról, hogy a pusztá szorgalommal, a lázas tevékenységgel, a megfelelő eszközök előállításával, vagy megszerzésével, már is kovácsaivá lehetünk saját életünk boldogságának. Túl sokan tévesztik össze az eszközöket a tényleges eredményekkel és célokkal. A rendelkezésünkre álló eszközök tökéletessége sokszor elhomályosítja látásunkat, s azt a hitet kelti bennünk, hogy tökéletes eszközök birtokában tökéletes alkotások létrehozására vagyunk képesek. Hogy ez mennyire nem így van, erre szeretnék rövid elmélkedésemben rámutatni.

A németységbe szakadt nagy magyar lángelme és művész, Ajtósi Dürer, már világhírű festő korában egy alkalommal Velencébe is ellátogatott, ahol még élt a nem kevésbé híres művész Giovánni Bellini.

Az öreg művész nagy csodálójá volt Dürer művészetének, különösen technikai készségét, ecsetjének utolérhetetlen finom vonásait csodálta. Azt üzenté Dürernek, hogy élete egyik legnagyobb vágya teljessé válna, ha Dürer megajándékozná egyik képével. Dürer a megtisztelő üzenetet hála-lásan fogadta és Bellini szállására sietett, hogy köszöntse az öreg mestert. Nem találta azonban otthon, de a mester véletlenül nyitva felejtette műtermének ajtaját. Dürer belépett s egy félig megfestett képét találta Bellininek a festő-állványon. Tréfálkozó hangulat ragadta magával. Felkapott egy kezeügyébe eső ecsetet és befejezte a félig kész képet, majd észrevétlenül távozott. Amikor az agg művész hazaérkezett, fellobbanó haraggal állapította meg, hogy valaki csúfot üzött belőle. De amikor jobban szemügyre vette a képét álmélkodó csodálkozással kezdte szemlél-
ni. Ilyen csodálatos, finom technikával, csak egy ember tud hajfűrtöket festeni a világon: Dürer! Nyomban felkereste Dürert s találkozásuk, megismerkedésük első perceiben hálálkodni kezdett a közösen alkotott képért, majd így szólt Dürer-hez:

Egyházalapítónk emlékezete

„Most már csak egy kérésem van barátom, ajándékozzon meg egy saját ecsetjével”. Dürer felkapta a legelső ecsetet amely kezeügyébe esett és átnyújtotta az öreg mesternek. Bellini csalódotan szemlélte és így szólt, „oh nem ilyen ecsetre gondoltam, hiszen ebből a fajtából nekem is sok van, hanem egy olyan valódi, speciális — Dürer ecsetet — kérek, amellyel azokat a csodálatos hajfűrtöket lehetett megfesteni”. Dürer egy szót sem szólt, kiragadta Bellini kezéből a közönséges ecsetet és egy vászondarabra sebtiben egy pompás hajfűrtöt festett, amelyet álmélkodva és csodálattal szemlélte a világhírű öreg művész.

Steinhausen a híres sveici festő egy szép napos délutánon kiment a virágos rétre festékeivel, állványával, vásznával és megakarta örökíteni a világnak egy szépséges kis zugát. Már minden készen állott az alkotásra amikor döbbenettel vette észre, hogy mindent hozott magával csak éppen ecsetjeit felejtette otthon. Nem habozott, lehajolt s néhány kis virágnak szirmát letépvé, fűszálakkal egy-fűzfavesszőre kötözte. Készen volt az ecset, amellyel életének egyik legesodálatosabb képét festette meg.

Ime Atyámfiain, ennél ékebben semmi sem jelképezi az idézett szentírási rész mélyiséges igazságát. Egyszerű emberek, tudósok, vagy művészek, egyre inkább hajlamosak arra, hogy az élet nagy feladatainak megoldását a nagy alkotások létrehozását a tökéletes eszközök birtoklásában lássák. Ezért aztán elhanyagolják az emberi képességeknek legnagyobbjátékát az azt amit képzelő-erőnek szoktunk nevezni. A képzelő-erővel megáldott ember a hívő ember. Az az ember, akinek eszméi, egészen magasrendű céljai, megszentelt álmái vannak. A művész ihletnek mondja, s mi ihletett embereknek mondjuk azokat, akik látók voltak, próféták, Isten szerelmesei miként a mi Urunk Jézus, akinek mértékfölött adatott Isten szent lelkének ihlető ereje, aki a köznapiban, az élet nyomorultjaiban is, meg tudta látni a legnagyobbat ami bennük rejlik; az Isten országát, amely mibennünk, mi közöttünk van. Jézus és akik Őt követik nem a Dürer ecsetjét keresik a világban, hanem a Dürer szívét és a lelkét. Ezek tudják azt amit a zsoltár író is tudott, hogy Isten szerelmeinek tehát azoknak, akik Őt szeretik „álmukban ad eleget.”

Ugye megértitek Testvéreim miről van szó?! Nagyszerű dolog és szent dolog a korán kelő és a későn fekvő ember munkálkodása, verejtékkel szerzett mindennapi kenyeréért való harca, de az élet művészi tökéletességű képét az emberről és világáról csak úgy lehet megalkotni, ha soha sem tévesztjük szem elől, hogy a legnagyobb eszköz is kevés, ha nincs meg bennünk Isten szent lelkének elegendő ereje.

A Sixtina-kápolna egyik freskó jelenetében Michel Angelo úgy festette meg az Isten és az ember viszonyát, hogy Isten a végtelen magasságból kinyújtja karját az ember felé és újjával megérinti az ember szívét. Ebben a képben minden benne van. Érezned kell és számon kell tartanod. Figyelned kell rá bármit cselekedjél! Tökéletes, vagy rögtönzött szerszámmal kezdj az alkotáshoz, érezd, tudjad, hogy Isten újjá megérintette-e a szívedet? Erről álmodozzál és ne feledd, hogy szerelmesének „álmában ad eleget”. Amen.

R. Filep Imre

Dávid Ferenc vallásalapító püspökünk képe is helyet foglal abban a népszerű képes albumban, amely a közeljövőben lát napvilágot „A magyar nép büszkeségei” címen. Dávid Ferenc képmását *Merényi Rudolf* a neves képzőművész készíti az album számára. Az album anyagából egyébként a tavasz folyamán kiállítás rendeznek.

Egyházköri Tanácsunk elhatározta, hogy az 1954-ik esztendő Dávid Ferenc emlékévként nyilvánítja, egyházalapító mártir püspökünk halálának 375-ik évfordulója alkalmából. Az emlék-év méltó megünneplésére a Tanács egész sor intézkedést fogantatott: „Dávid Ferenc kora, élete és munkássága” cím alatt előadássorozatot tartanak lelkész és világi afiai március-június hónapokban 6 alkalommal. Ezen kívül lelkész afiai egy-egy Dávid Ferencre vonatkozó speciális téma feldolgozásához fogtak hozzá, melyek az őszi lelkész napok keretében kerülnek megvitatásra.

Unitárius és nem unitárius írók, professzorok, akademikusok figyelmét felhívta a püspöki helynök a Dávid Ferenc emlék-évre, kérve, hogy saját szakterületükön Dávid Ferencel kapcsolatos munkásságukat előadás keretében ismertessék híveink előtt. Az Országos Békatanács figyelmét is felhívta az emlékeztető évfordulóra. A külföldi szabadelvű egyházakat felkérte, hogy az emlék-év méltó megünneplésére maguk is keressék meg a megfelelő alkalmat. Husvét után Dávid Ferenc szellemének jegyében lelkész napokat tartanak. Dávid Ferenc munkatársainak tevékenységét és annak dokumentális feltárását szintén egyházi és világi afiainak figyelmébe ajánlotta a püspöki helynök. Folyamatba tette továbbá „Dávid Ferenc breviárium” könyv-alakban való kiadását is.

Pályázatot hirdet a Tanács egy hosszabb és egy rövidebb Dávid Ferenc tanulmány megírására, továbbá az őszi közgyűlés alkalmával a Dávid Ferenc emlékstentiszteleten elmondandó imára és egyházi beszédre. A pályázatokat a Tanács pénzügyi jutalomban részesíti. Részletesebb felvilágosítást az Egyházköri Tanács központi irodája ad. (IX., Hőgyes Endre-u. 3.)

A Dávid Ferenc emlékévre való tekintettel az eddigi „Egyház és Vallástudományi Bizottságot” a Tanács megszüntette és helyette „Dávid Ferenc Teológiai Bizottság” név alatt új bizottságot szervezett. A fent említett előadássorozat rendjén **március 11-én dr. Csiki Gábor** püspöki helynök: A lelkiismereti szabadság eszméje Dávid Ferenc előtt és után. **Győrfi István** lelkész pedig „A vallásszabadság gyakorlati alkalmazása” címen tartott előadás.

Március 25-én R. Filep Imre és Huszti János, a Dávid Ferenci unitarizmus útkészítői. **Április 3-án dr. Zsakó Gyula**: Dávid Ferenc tanulóévei és Kolozsvár. **Május 13-án: Pethő István és Bencze Márton**: Dávid Ferenc az unitarizmus hirdetője országgyűlésen, szószeken és sajtóban. **Május 27-én: Ferencz József és Szolga Ferenc**: Dávid Ferenc és az unitárius gondolat válságos évei. **Június 10-én: dr. Abrudbányai János**: Dávid Ferenc tragédiája és jelentősége. **Szász János**: Az unitarizmus vallástörténeti értékelése, és Dávid Ferenc címen tartanak előadást a IX., Hőgyes Endre u. 3. sz. alatti gyülekezeti teremben. Az előadások kezdete: d. u. fél 7 óra.

A Vigilia c. katolikus folyóirat, szerkeszti: Sík Sándor. 1953. évi novemberi számában ismerteti az angol könyvpiac vallásos újdonságait. Itt olvastuk a következőket: Minket magyarokat közelebből érdekel az amerikai E. M. Willbur unitárius vallástörténelme, mely már címében is kifejezetten jelzi, hogy foglalkozik az erdélyi unitárius felekezettel is. A munka két kötete közül az első a szocinianizmust és hittani elődeit, a most megjelent második kötet pedig az erdélyi, angliai és amerikai unitárius egyház történetét dolgozza fel. Higgadt hangon ír az erdélyi politikai harcokról, a vezetők, főleg Dávid Ferenc munkásságáról.

A Dávid Ferenc emlék-évi visszhangja

Lapunk más helyén beszámolunk arról, hogy Dávid Ferenc mártirhalálának az év őszén esedékes 375. évfordulójára való tekintettel Egyházköri Tanácsunk az 1954. évet Dávid Ferenc emlék-évnél nyilvánította. Az évfordulóra dr. Csiki Gábor püspöki helynök felhívta több hazai és külföldi intézmény, valamint a Dávid Ferenc korával foglalkozó tudós, író és kutató figyelmét. A felhívás máris élénk visszhangra talált. Az Országos Békatanács nevében Benke Valéria titkár válaszában közölte, hogy a Békatanács öszinte nagyrabecsüléssel adózik Dávid Ferenc emlékének és külön örömet jelent számára, hogy az Egyházköri Tanács a Béke Világtanács által javasolt módszereket éppen a nagy ügy, a közös cél érdekében, — munkájában hasznosítani tudja. — Ezt bizonyította a tavalyi Emerson évforduló megünneplése is, s ennek a „nagyyszerű munkának” folytatásaként következik a mártirhalált halt Dávid Ferencre való megemlékezés. — A Békatanács értesítést kér az ünnepi ülés időpontjáról, hogy azon képviseltesse magát. — Dr. Révész Imre ny. ref. püspök, akadémikus levelében többek között azt írja: szívből örül minden idők legnagyobb és legeredetibb magyar szelleme Dávid Ferenc emléke készül megünneplésének. A legnagyobb készséggel fog bármikor rendelkezésre állni, ha arról lesz szó, hogy e szép cél megvalósításához segítséggel szolgálhasson. Dr. Varjas Béla az Országos Széchényi könyvtár vezetője közölte, hogy az emlékévvvel kapcsolatos megbeszélésen annak idején készséggel részt fog venni.

Heckenast Gusztáv, a Történelmi Tudományi Intézet tudományos munkatársa válaszsorai szerint: Dávid Ferenc a magyar reformáció történetének egyik legnagyobb, legnemesebb, legforradalmibb egyénisége volt, kiemelkedő helyet foglalt el európai viszonylatban is, kora szellemi életében. Közéleti tevékenysége nemzeti történetünk integráns része. Mártirhalálának évfordulóján nemcsak az Unitárius Egyháznak, hanem az egész magyar népnek kegyelettel kell emlékeznie nagy fiáról.

Szimonidesz Lajos tábori püspök, a jeles történetíró közölte dr. Csiki Gábor püspöki helynökkel, hogy a Dávid Ferenc korára vonatkozó kutatásainak kiterjedt anyagát készséggel bocsátja Egyházunk rendelkezésére.

A fenti megnyilatkozások is bizonyítják, hogy egyházalapító püspökünk a haladás gondolatának azok közé a kimagasló harcosai közé tartozik, akiknek emléke az egész haladó emberiség méltánylására igényt tarthat, — s akiknek jubiláris születési, vagy halálévfordulóiról való megemlékezést a Béke Világtanács is alkalomszerűen a haladás híveinek figyelmébe ajánlja.

Az Országos Orvostörténeti Könyvtár előadás-sorozatában dr. Elekes György egyetemi m. tanár „Az orvoslás és az orvosi tudomány kezdetei Debrecenben, — Melius orvosi műveltsége” cím alatt érdekes előadást tartott, melynek keretében megemlékezett a XVI. század két nagy külföldi orvosúttörőjéről: Girolamo Fracastoro és Servét Mihály munkásságáról is. Előadásához, az Orvostörténeti Könyvtár, Unitárius Egyházunktól kért és kapott szemléltető anyagot: Servét arcképét, fotokópiákat és könyveket. Előadó szólott még a XVI. század kollégiumainak, közöttük a kolozsvári Unitárius Kollégiumnak korabeli orvos-egészségügyi intézkedéseiről is. Az előadásra egyházunkat is meghívták s azon Bencze Márton lelkész afia vett részt.

A magyar humanizmus kérdései

1953. májusában a Magyar Tudományos Akadémia nyelv és irodalomtudományi osztályában Kardos Tibor professzor, akadémikus előadást tartott. Az előadáshoz hatan szóltak hozzá. Az előadások és a hozzászólások most jelentek meg az Akadémia Közleményeiben.

Izeltőül az alábbi idézeteket közöljük: Kardos Tibor írja „E népi reformáció középpontja Kolozsvár. Itt fordítja magyarra Heltai Gáspár Bonfini, idekapcsolódik a széphistóriák későbbi felvirágzása, ide a magyar komédia újabb kitűnő kísérlete, a Válaszúti Komédia és nagyerejű szatirikus vígjátékunk a Comoedia Balassi Menyhárt árultatásáról. Kolozsvár a középpontja a háromságtagadó iránynak abban az alkalmazásban, ahogy Dávid Ferenc reánk hagyta. Ez az irány a legdemokratikusabb magyar reformáció”.

Révész Imre, akadémikus, ny. református püspök írja „Bátor és következetes plebejus álláspontot a hazai reformációnak egyedül az az irány próbált meg egy darabig elfoglalni, amelynek szellemi feje a századnak a maga nemében legeredetibb magyar, de európai viszonylatban is párját ritkító tehetsége, Dávid Ferenc volt, a kitűnő humanista műveltségű teológus és író és az egyszerű emberek nyelvén is hatalmasan szólani tudó, tömegeket felrázni képes szónok”.

„Dávid ... nemcsak elméleti teológiai reformra, nem is csak szűkkörű egyházreformra törekedett, hanem az emberiség egyetemes megújulása lebegett szeme előtt.”

E munka ismertetésére még visszatérünk.

Ferencz József

H Í R E K

Kocsordi híveit dr. Abrudbányai János lelkész afia az elmúlt év végén házról-házra látogatta. A községet hat körzetre osztva reggeltől estig a soronlévő körzetekben levő hívei között tartózkodott. Hívei a látogatás időpontjának megfelelően igaz magyaros szeretettel asztaluknál is vendégül látták lelkész afiát. — Esti harangszónál a körzetben lévő hívek számára lelkész afia áhítatot tartott. Az egyházközség karácsonyfa ünnepélyén 108 gyermek számára adtak ajándékot; Szilveszter estéjén a már használhatóvá tett nagy lelkészi szobában teaestélyt rendeztek szép erkölcsi és anyagi eredménnyel. A tél folyamán 8 vallásos estélyt, csütörtök esténként pedig gyermekdelutánt, két fonó estét és egy teaestélyt rendeztek. Az egyházközség hívei egyébként arra törekednek, hogy a még mutatkozó hiányosságok pótlásaképen a templom padjait ebben az évben elkészítsék. — Amikor kocsordi egyházközségünk eleven életéről örömmel számolunk be, dr. Abrudbányai János lelkész afiának és áldozatos híveinek további eredményes és jó munkát kívánunk.

Budapesti egyházközségünk tisztújító közgyűlésén dr. Lázár János, dr. Szent-Iványi Árpád és Ferencz József afiait ismét gondnokká választotta. Működésükre Isten áldását kérjük.

Bencze Mártonnét Duna-Tiszaközi szórvány-egyházközségünk lelkészének feleségét kis lányával áldotta meg az Úr. Negyedik gyermekük születése alkalmából a boldog szülőknek örömmel gratulálunk, s a kis újszülöttre Istennek áldását kérjük.

A Dunántúli unitárius egyházközség Dávid Ferenc halálának 374-ik évfordulója alkalmából ünnepi istentiszteletet és gyülekezeti evangélizációt tartott Polgárdiban. Az evangélizáció során *Pethő István* egyházi főjegyző megnyitót mondott, evangélizált és szavalt *Huszt János* pestszentlőrinci lelkész, előadást tartott: *Bencze Márton* Duna-Tisza-közi lelkész, zeneszámokat adott elő *Bartók Gabriella*, majd *Vadady Albert* „Tékozló fiú” c. dramatizált bibliai történetét adták elő: *Pethő István*, *Bencze Márton*, *Huszt János* és *Szolga Ferenc*, *Antal Évike* és *Virágh Ildikó* szavalatai után *Szolga Ferenc* lelkész zárta be a nagyszerű összejövetelt, amelyen az érdeklődők felekezetre való tekintet nélkül igen nagy számban vettek részt.

Huszt János pestszentlőrinci lelkész március 14-én esküdött örök hűséget *Arkosi Ilusnak*, *Arkosi Dezső* egyházi tanácsos, szekszárdi afia leányának. Az esküvői szertartást dr. *Csiki Gábor* püspöki helynök végezte. Szívvel gratulálunk s Isten áldását kérjük az ifjú párra.

Palatka Zoltán állatorvos afia, *Palatka Lőrinc* buzgó hívünk fia, állami ösztöndíjon 3 évig a *Leningrádi* orvostudományi egyetemen folytatja az aspiranturára is előkészítő tanulmányait. Szívvel gratulálunk és eredményes munkát kívánunk.

Lengyelországi unitárius testvéreink nevében *Sikora János* az újév alkalmából meleghangú levélben fejezte ki jókívánságait dr. *Csiki Gábor* püspöki helynöknek, aki szívélyes sorokban köszönte meg a figyelmet, s egyben tájékoztatta lengyel testvéreinket az egyházunkban történt jelentősebb eseményekről.

A konfirmált unitárius ifjak részére szépen sikerült evangélizációs összejövetel volt február 14-én a *Koháry utcai* székházunk gyülekezeti termében. Evangélizált *Pethő István* lelkész, előadást tartott: *R. Filep Imre* lelkész. Evangélizáció után az egyházközség teára látta vendégül a szép számban megjelent lányokat és fiúkat, akik elhatározták, hogy minden hónap második vasárnapján evangélizációs összejövetelt tartanak.

HALOTTAINK

Buzogány Anna ny. fővárosi tanárnő, a *Dávid Ferenc* Egyletnek és *Nőszövetségünk*nek hosszú ideig volt érdemes alelnöke, *Budapest*en elhunyt. Műveltségénél, kulturált finom egyéniségénél, a szociális követelmények iránti érzékénél fogva jelentős érdeme volt abban, hogy *Nőszövetségünk* a maga hivatását annak idején maradéktalanul tudta betölteni. Temetése, — amelyen a volt munkatársai megilletődött lélekkel vettek részt, dr. *Csiki Gábor* püspöki helynök lelkeket megindító gyászbeszédében méltatta az elhunyt kiváló érdemeit.

Krieger Tamásné sz. *Péterffy Anna* *Budapest*en elhunyt. Áldás emlékére. — Megboldogult hitestvérünk férje felejthetetlen feleségének emlékeztére élete végéig évi 120 forintot ajánlott fel az egyház vezetőségének, az arra leginkább rászoruló atyámfia támogatására. — Az adomány jelentőségét fokozza az a körülmény, hogy a nemes szívű adakozó nem tartozik hitünk követői közé. — A jókedvű adakozót szereti az Úr!

Kelemen Sándor ny. lelkész afia, néhai *Kelemen Albert* volt marosszentkirályi esperes-lelkész fia, *Debrecen*ben meghalt. Lelkesi pályáját *Sepsikőröspatakon* kezdte. Utolsó állomáshelye a *tordamegyei Csegez* volt. Temetése múlt év december 28-án volt *Debrecen*ben.

Fekete Lajos szegedi egyházközségünk buzgó gondnoka elhunyt.

Özv. *Miklós Jenőné* sz. *Papp Irma*, dr. *Papp Béla* hevesi ügyvéd afia nővére *Hevesen* meghalt.

Özv. *Bogárdi Istvánné* dunapataji egyházközségünk néhai v. gondnok-pénztárnokának áldozatos szívű felesége *Dunapatajon* elhunyt. A nagy részvét mellett lefolyt temetésen a szertartást *Pethő István* és *Huszt János* lelkész afiai végezték. Áldás elhunyt atyámfiai emlékére.

ERDÉLYI POSTA

A kolozsvári protestáns teológiai fakultáson *Gellérd Imre* siménfalvi és *Nagy Ferenc* segevári lelkészek versenyvizsga alapján felvételt nyertek a hároméves magisteri tanfolyamra. Mindketten a gyakorlati teológiából készülnek a tudományos fokozat elnyerésére.

Dr. *Kiss Elek* püspök január 31-én *Csókfalván* beiktatta *Gál Jenő* lelkészt, és *Rafai Andrást* az első új típusú kántort, aki most végezte a kántorképző kurzust a teológián. Az új kántor magavezette négyszólamú dalárdával mutatkozott be. — A Teológiai Intézetben *Péterffy Gyula* tanár vezetésével kiképzett új kántorok egyébként már mintegy 25—30 gyülekezetben végeznek elismerésre méltó munkát.

Énlakára a nyugdíjba vonult *Pap Zsigmond* helyébe *Török Aron* lupényi lelkész került. *Benedek Gábor* kökösi lelkész nyugalombavonulása folytán *Mátyás György* csekefalvi lelkészt és *Csekefalvára Lukácsi Mózes* székelyszentmiklósi lelkészt nevezte ki a püspök.

A kolozsvári teológiai intézet kiadásában megjelent a biblia olvasó kalauz 1954. évre, kis nap-társzerű füzet alakjában.

Dr. *Szolga Ferenc* v. székelykeresztúri gimnáziumunk egykori jeles igazgató-tanára, *Szolga Ferenc* Dunántúli lelkészünk édesatyja, március 29-én tölti be életének 80. évét. Szívvel gratulálunk, s atyámfianak további tartós jó egészséget kívánunk.

Vári Albert kolozsvári teológiai akadémiánk ny. tanára és egykori dékánja *Kolozsvárott* elhunyt. Székelyudvarhelyi lelkészi működéséhez fűződik ottani templomunk felépítése. Hosszú időn keresztül nagy szakavatottsággal szerkesztette nagymultú tudományos folyóiratunkat: a „Keresztény Magvetőt”, melynek egyben legszorgalmasabb munkatársa is volt. Kötetben kiadott szószéki beszédei, értekezései vallásos irodalmunk legjelesebb alkotásai közé sorolhatók. Szelíd, jó-ságos egyénisége maradandó nyomokat hagyott mindazok lelkében, akik az ő irányítása mellett vállalták a szent szolgálatot.

Gál Józsefné szül. *Arkossy Ilona* *Kolozsvárott* elhunyt. Gyermekai: *Konoroth Gyuláné* és *Gál József* gyászolják. Áldás erdélyi halottaink emlékére.

UNITARIUS ÉLET

Laptulajdonos a Magyarországi Unitárius Egyházakör.

Felölös szerkesztő és kiadó: Dr. *Csiki Gábor*.

Évi előfizetési díja: 6 forint.

Budapest, IX., *Högyes Endre*-utca 3.

Táv.: 183—186.

Nyomta: *Budai-nyomda* 1. sz. telepe - F. v.: *Farkas Endre* ig.
843 54 — 1600 pld